

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného ve věci žalobce: **M. P.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2 Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 8. 2014, čj. 3723/DS/2014, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 12. 2015, čj. 75 A 19/2014-33,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 12. 2015, čj. 75 A 19/2014-33, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 4. 4. 2014 Městský úřad Litoměřice, odbor dopravy a silničního hospodářství uložil žalobci rozhodnutím o přestupku čj. 0023261/14/DOPPR pokutu ve výši 5.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 11. 12. 2013 v 10:24 hod. na pozemní komunikaci – silnici č. I/15 mezi obcemi Horní Řepčice a Liběšice – řídil osobní motorové vozidlo tov. zn. Škoda Superb, RZ: X, a silničním radarovým rychloměrem mu byla naměřena rychlost 148 km/h v místě, kde je nejvyšší povolená rychlost stanovena na 90 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení mu byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost 143 km/h, čímž překročil nejvyšší povolenou rychlost o 53 km/h.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně odvolal. Žalovaný odvolání zamítl a v záhlaví uvedené rozhodnutí potvrdil.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke krajskému soudu, který rozhodnutí žalovaného zrušil. V odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud konstatoval, že zástupce žalobce se prokazatelně fakticky neseznámil s písemnostmi, které mu správní orgán prvního stupně zasílal, jelikož zástupce žalobce požádal o doručování na e-mailovou adresu X a následně ve svém podání ze dne 12. 2. 2014 na e-mailovou adresu Y. Doručování elektronickou cestou však správní orgán prvního stupně i žalovaný prováděli na e-mailovou adresu Z, ačkoliv správně měli doručovat na adresu s diakritikou. Správní orgány doručovaly prostřednictvím držitele poštovní licence, k takovému postupu však nenastal důvod. Vůbec se nepokusily zástupci žalobce doručit na zvolenou e-mailovou adresu; při doručování se dopustily procesního pochybení, jestliže postupovaly v rozporu s § 20 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

II. Kasační stížnost

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost. V ní uplatnil důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Namítl, že není pravdou, že se správní orgány nepokusily doručovat na e-mailovou adresu sdělenou zástupcem, panem K. S.. Správní orgány pouze nepoužily diakritiku, protože v té době jim nebylo známo, že by se diakritika v elektronických adresách standardně používala; navíc pojaly pochybnosti, zda doručování na takovou adresu může přispět k urychlení řízení, a není naopak snahou o obstrukční jednání. Navíc doručování na e-mailovou adresu s diakritikou nebylo nikdy úspěšné, jelikož doručení nebylo nikdy potvrzeno zprávou podepsanou uznávaným elektronickým podpisem zástupce dle § 19 odst. 4 správního řádu.

[5] Stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2015, čj. 8 As 57/2015-46, dle kterého *„nedostatky v doručování ne vždy vedou ke nezákonnosti správního rozhodnutí, přičemž účelem možnosti požádat o doručování na elektronickou adresu je urychlení řízení, nikoliv umožnění procesních strategií vytvářejících prostor pro následné uplatňování námitek procesních pochybení“*.

[6] Stěžovatel tvrdil, že neopomenul doručovat zástupci žalobce, pouze jej s ohledem na neúspěšné doručování na e-mailovou adresu obesílal listovními zásilkami na adresu místa trvalého bydliště. Podotkl, že písemnosti v řízení o přestupku byly současně doručovány i obviněnému z přestupku, kterému se je fakticky dařilo doručovat. Žalobce tedy prokazatelně znal průběh řízení i rozhodnutí ve věci; o vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byl zástupce K. S. informován přímo žalobcem, což sám uvedl v odvolání. Kroky k opatření napadeného rozhodnutí za účelem uplatnění konkrétních námitek ve prospěch svého klienta však neučinil, ačkoliv tak učinit mohl. Jeho další přístup k věci byl formalistický a evidentně účelový.

[7] Ze všech výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je přípustná, má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; zkoumal přitom,

pokračování

zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost je důvodná.

[11] Stěžovatel brojil proti závěrům krajského soudu, dle nichž stěžovatel zásadně porušil procesní pravidla v průběhu řízení o přestupku, a to tím, že se nepokusil o doručování na e-mailovou adresu zástupce žalobce ve tvaru Y. Nejvyšší správní soud si je vědom skutečnosti, že doménová jména či emailové adresy díky tzv. systému IDN (*Internationalized Domain Names*) již mohou obsahovat znaky národních abeced, přičemž dochází k rozšiřování využití takových znaků v emailových adresách (srov. např. *Sondy do nitra internetu 195. IDN – domény s diakritikou*, in: *Veřejná správa č. 10/2010*, str. 24). Na druhou stranu ovšem nelze vyjít z toho, že by využití diakritických znamének bylo v současnosti již zcela standardní součástí všech domén a běžnou součástí adres užívaných pro elektronickou komunikaci. Tím méně tomu tak bylo v roce 2014, tedy v době řízení před správními orgány v posuzované věci.

[12] Nejvyšší správní soud nemohl v projednávané věci přehlédnout, že výše označenou elektronickou adresu pro doručování obsahující diakritická znaménka žalobce, resp. jeho zástupce, v rámci svých podání za doručovací adresu výslovně nikde neoznačil a neuvedl ji ani nikde v záhlaví svých podání. Požadavek na doručování na tuto adresu zmínil stěžovatel pouze v rámci textu svého obsáhlého podání, a to navíc „ukrytou“ v části týkající se důkazů navrhaných pro správní řízení (str. 6 vyjádření ke spisu na čl. 6 správního spisu). Naopak adresu trvalého pobytu, na kterou mu bylo rozhodnutí žalovaného nakonec doručováno, uvedl v záhlaví svých podání adresovaných správnímu orgánu prvního stupně. Písemnosti týkající se správního řízení svého klienta si však i přes zanechané výzvy nevyzvedával.

[13] Výše uvedené pak nutně vede Nejvyšší správní soud k závěru, že obdobně jako ve věcech vedených u zdejšího soudu např. pod sp. zn. 1 As 104/2015, 3 As 139/2014, 9 As 144/2014, 9 As 162/2014 nebo sp. zn. 10 As 5/2016 (byť s mírně změněnou procesní taktikou) představuje popsání využití elektronické adresy pro doručování s využitím diakritických znamének i v tomto případě předem promyšlený postup, který má za cíl komplikovat a protahovat správní řízení, resp. generovat v rámci řízení problémové situace, jež mohou s určitou mírou pravděpodobnosti vést k formálním pochybením správních orgánů, a dosáhnout tak v důsledku toho prekluze odpovědnosti za přestupek (srov. např. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2015, čj. 4 As 76/2015-37). Takový postup nelze akceptovat a poskytovat mu soudní ochranu.

[14] Nejvyšší správní soud poznamenává, že za dané procesní situace byly písemnosti doručovány i přímo žalobci na adresu jeho trvalého pobytu, čímž byl informován o průběhu správního řízení, jakož i o vydaném rozhodnutí. O jeho znalosti průběhu řízení svědčí i to, že ve věci podal včasné odvolání. Nelze tedy přehlédnout, že k porušení práv samotného žalobce nedošlo. Jak uvádí sám krajský soud v odůvodnění svého rozsudku, pokud byl účastník správního řízení s obsahem doručované písemnosti prokazatelně obeznámen, materiální funkce doručování byla naplněna (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, čj. 1 As 83/2013-60). Zákonnou úpravu institutu doručování je zásadně nutno chápat jako účelný nástroj pro obeznámení účastníka s obsahem jemu adresovaných listin, nikoliv jako striktně legalistický postup otevírající dveře jakýmkoliv procesním námitkám ústícím ve zrušení doručovaného – a doručového – rozhodnutí.

[15] Jakkoliv by tedy bylo snad i možno v jednotlivých krocích žalovaného i správního orgánu prvního stupně shledat pochybení, na která upozornil krajský soud, není jednání zástupce stěžovatele hodno právní ochrany právě z toho důvodu, že jeho cílem bylo pouze vytváření procesních klíček a obstrukcí mařících řízení. V souhrnu dle názoru Nejvyššího správního soudu postup žalovaného i správního orgánu prvního stupně v posuzované věci obstojí. Úsilí o naplnění spravedlivého řízení před správními úřady i soudy nemůže vskutku spočívat v bezduché akceptaci triků, jejichž účelem není nic jiného, než toto řízení, resp. jeho výsledek, zhatit.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] V souladu s výše uvedeným Nejvyšší správní soud považuje kasační stížnost za důvodnou, pročez napadený rozsudek krajského soudu dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V dalším řízení je krajský soud právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem vázán (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[17] Dle § 110 odst. 3 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2016

Zdeněk Kühn
předseda senátu